

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2-40 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyos szám ára
véthőnap 10, vasárnap 20 fillér

HAJDUFÖLD

Felolvasó szerkesztő
VITÓZ KOLOSVÁRY-BORCSA MINÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. u. 16
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth u. 3 szám
Telefon 21-41.

Ma féláru jegyszelvény olvasóinknak az Urániában

Izgatók a háttérben

Dél-Zala egyik községében országos vásár volt, amelyen sajnálatosan szomorú események zajlottak le. Maga a tény, melynek súlyos kimenetele közismert, mindenki részéről mély és őszinte sajnálkozást váltott ki, mert emberáldozatai is vannak az összeütközésnek, melynek megítélésekor ajánlatos lesz kutatni a rugókat.

Ismerni kell ennek a vidéknek népét s mindazokat a behatásokat, amelyek mondhatnánk egy évtized óta igyekeznek a lakosságot egy bizonyos irány felé terelni. A nyomozás máris megdöbbentő eredménnyel járt. A háttérben izgatás húzódik meg, melynek láthatatlan irányítói abban a pillanatban elhúzódnak, amint a felelősségvonalas lép előtérbe. Ez jellemzi a büns machinációt. A nép lelkéhez férközni, meggyergelni bizonyos érdekek s érvényesülési szándékok céljára s abban a pillanatban kőd előttem, kőd utánam — eltűnni, amint a férvezetett tömeg ráébredt helytelen lépésére, s talán azok ellen fordulna, akik az imént még szuronyok alá állították.

A pacsai véres vásár érdemi része bíróság elé tartozik. Mindaddig, míg az arra illetékes fórum ítéletet nem hoz, mi sem nyilváníthatunk véleményt. Rá kell azonban mutatnunk, közéletünknek egy megbélyezendő tünetére, amely épen ezekben a súlyos napokban mutatkozik, amikor minden megmozdulásnak, amely szellemi téren a nép széles rétegei felé kíván irányítást nyújtani, — azt a főszenpontot volna kötelező zászlajára írni, hogy legyünk megmondottak, higgadtak minden ténykedésünkben s önmérsékletünket ne veszítsük el a legkritikusabb pillanatokban sem. Ebben a pacsai esetben a higgadt közvéleménynek joga van vádlóként fellépni, mert azt tapasztalja, hogy fág lelkiismerettel sorsot vetnek a közélet igen sok vágyán nemzetiünk nagy szempontjaira. Ezekben a súlyos időkben, amikor a nyomorúság valóban bekopogtat a nemrég még boldog mederben folyó családj életük kapuin is, nem jó szolgálatot tesznek a köznek azok, akik a sebeket vájkálják s sőt hintenek azokra.

Komoly s megszívlelendő tünetek ezek, melyekkel igenis szembe fogunk nézni, mert lehetetlenség, hogy nyakló nélkül folyhasson az amugy is eléggé elcsigázott nép irritálása. Bizonyos politikai oldalokról, amelyek ma fennem vádaskodnak, szinte naponta hangzik el az az állítás, hogy minden jóra fordulna s talán paradicsomi boldogság írtne tanyát e megnomorított országban, ha általános titkos választójog lenne. Ez a baloldali politikai vesszőparipa a

pacsai esettel kapcsolatban is, mint garnirung hozatott elő. Nem akarunk most a választójog kérdésével foglalkozni, mert sokkal nagyobb probléma az, sem hogy egy odavetett mondattal elintézni akaróknak, de ha felvetették azt az állítást, hogy Pacsán nem folyt volna vér, ha általános titkos választójog lenne, akkor hivatkozunk azoknak

az országoknak parlamenti életére, melyekben általános titkos választójog alapján foglalnak helyet azok a képviselők, akik nem Pacsára mennek ugyan turbulenciát kelteni, de elvégezzük azt parlamentjükben, ahol nem ritka esemény az, hogy boxerekkel felszerelve rontanak egymásra honatyák. Ne keverjünk tehát politikát a Pacsán lezajlott szo-

moru kimeneteli eseményekbe, ha nem leghelyesebb annak háttérét vizsgálva, a nemzeti erők összefogásának sürgetése az ellen az agitáció ellen, amelyik a nép elégedetlenségének szításában határt nem ismerve tobzódik, hogy két könyökig vájkálhasson az általa támasztott hangulat különböző kirobbanásaiban.

A japánok teljes haderejük latbavetésével sem tudták megtörni a kínaiak hősiesség ellenállását

A legmodernebb harci eszközök felhasználása sem vezette sikerre a japán offenzívát — A tegnapi harcoknak kétezer kínai halottja van

London, február 23.

A japánok ma kora reggel teljes haderejük és legmodernebb gépfegyvereik, repülőgépek harcban állításával támadtak Kiang-Van körül. Útegeik irtó pergőtűz zúdították a kínai állásokra. Japán repülőgépek súlyos bombákat dobtak le, majd a tűzesség sűrű füstbombákkal fűrgönyt vont a csatatéren. Közben páncélos autók és tankok indultak rohamra. A kínaiak lövészárkukból ágyuzták a japánokat, majd pedig szuronyt szegezve fogadták őket. Végül a japánok halottaik és sebesülteik hátrahagyásával menekültek. A japánok a lövészárkokban kénytelenek voltak sebesülteik egy részét visszahagyni, akiknek fele még kórházba szállítás közben meghalt. Sanghaji jelentés szerint a

kínaiak mai vesztesége kétezer halott és rengeteg sebesült.

A japánok sűrű, bárna kőd leple alatt vonultak Kiang-Van ellen. A japán gyalogság erős támadását a kínaiak gépfegyvertűze feltartóztatta. A japánok tekintélyes veszteséget szenvedtek. Ezután az erősen megritkított japán gyalogságot visszavonták.

Sanghaji körül a helyzet az éj lezállásával változatlan maradt. Kiang-Vantól északra japán csapat-előléások voltak észlelhetők. Uyida tábornok megerősítette jobbszárnyát, amely tegnap a kínai támadás célpontja volt. Jellemző a japán katonák áldozatkészségére az az eset, amelyet a tábornok megemlít napi parancsában. Eszerint Kiang-Vannál három gyalogos önként jelentkezett

arra, hogy mint emberi bombák, felrobbantsák a drótsövényt. Robbantóanyagokkal kötötték magukat körül s közvetlen a kerítés mögötti darabokra tépeték magukat, mielőtt társaik az így fűtött résen próbálták behatolni. Japán repülőgépek felölttek egy kínai gépet, amelynek egyetlen utasa Sorf 27 éves amerikai volt egy repülőgépgyár alkalmazottja.

A British United Press tokiói távirat szerint összesen 30 ezer emberből két hadosztályt kapott parancsot Sanghaiból, hogy Sanghaiba induljon. A két japán hadosztály valószínűleg a hét végére érkezik Sanghaiba.

Tokió, február 23.

A kormány elhatározta, hogy a saughaji csapatok létszámát mevkettözi.

Dréhr Imre nem tartja jogosnak és igazságosnak a fegyelmi ítéletet

Felszólalt a képviselőházban, ártatlanságát hangsúlyozta és bizonyítékokat j lntett be arra, hogy nem ő a büns

Budapest, február 23.

A képviselőház keddi ülésén Pákos József napirendelőtti felszólalásában megemlékezett Borah szenátor revíziós nyilatkozatairól.

— Borah szenátor — mondotta többek között — a szenátus külügyi bizottságának világpolitikát irányító elnöke a múlt év október 28-án a francia hírlapírók előtt küelentette nemzetmegváltó véleményét: „Magyarország feldarabolása Európa békéjének állandó veszedelemé és a trianoni béke revíziója nélkül nem lehet újra prosperitás a világon”.

— Borah később egy másik nyilatkozatában is sikra szállt a trianoni béke revíziójáért. Most, amikor Amerika Washington születésének kétszázadik évfordulóját ünnepli, a revízió nagy amerikai szöszlője, kötelességünk, hogy a magyar ügy,

Borah szenátor lelki nagysága előtt meghajoljon a kis magyar nemzet.

A lelkes élienzéssel fogadott beszéd után Gaál Gaszton a földbirtokeforgalom megkötöttségének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslathoz szólalt fel és kérte a földmivelségi minisztert, hogy vonja vissza a javaslatot, mert azt az agrártársadalom időszerűtlennek tartja.

Gaal Gaszton azzal fejezte be felszólalását, hogy pártja nevében a javaslatot visszautasítja.

Almásy László elnök bejelentette ezután, hogy Dréhr Imre személyes magtámadtatás címén felszólalásra kért engedélyt, amit ő a napirend letárgyalása után Dréhrnek megadott.

Marton Béla rövid felszólalása

után Eckhardt Tibor állott fel szólásra.

Eckhardt Tibor vámoniót tart cél szerűnek a szomszéd államokkal

Eckhardt Tibor beszéde elején költségvetési kérdésekkel foglalkozott s hangsúlyozta, hogy gondoskodni kell annak a hiánynak fedezéséről, amely a jövő gazdasági év elejéig elő fog állani. Pénzügyeink romlását csak megfelelő termelési politikával lehet megoldani. A mezőgazdasági termelés értéke nagymértékben csökken és ezért a mai kamatláb már nem áll arányban a mezőgazdaság jövedelmezőségével, olcsó kamatra van tehát szükség. A gyáripár a mai néhez viszonyoknak megfelelően elégedjék meg tisztességes haszonnal és ne használja ki monopolisztikus helyzetét. Helyes volt, hogy a földteher-

A lap ára 10 filler

rendezést állami feladatnak minősítették, de igyekezni kell e téren a konkrét megoldásokra, ami annál nehezebb, mert hiányzik a pénz.

Ezután külkereskedelmi kérdésekről beszélt és azt vitatta, hogy a preferenciális vámszerződéseknél nincs gyakorlati jelentőségük. Az osztrák-

magyar preferenciális szerződés azért nem vált be, mert ilyen rendszer mellett egyik szerződés sem válhatik be. A preferenciális gondolat helyett azonban az árucseré alapján, vagy pedig a vámunió alapján kell Magyarországnak szomszédaival való viszonylatában berendezkednie.

Dréhr Imre nem ismeri el jogosnak a fegyelmi ítéletet

Ezután az elnök napirendi indítványát fogadták el, majd Dréhr Imre felszólalása következett.

Amikor szólásra emelkedett, a kormánypart egyrésze a baloldal általános zajongása közben kivonult a teremből.

Dréhr Imre azzal kezdte beszédét, hogy nem akart belemenni az ellene hozott fegyelmi ítélet vitatásába, nincs módjában azzal foglalkozni, mert eddig még nem kapta kézhez az ítéletet. Az ítéletet csak védőjének kézbesítették ki eddig. Később azonban, ha már az ítéletnek birtokában lesz, újra élni fog szólásjogával, mert beszéletében lett meghurcolva. A fegyelmi ítéletet nem ismeri el jogosnak, sem igazságosnak. Ártatlansága tudatában kérte annakidején a parlamenti bizottság kiküldését, miután politikai kapcsolata vannak az ügynek és mint politikai államtitkár, — egyedül a Háznak tartozik felelősséggel. A fegyelmi bizottság eltusolni és leplezni kíván egyes kérdéseket, amelyeknek nyilvánosságra jutása nem kívánatos azok szerint, akik valódi merésztették őt, akik azonban nem hallgatták meg tanút, nem fogadták el bizonyítékot és nem hallgatták meg védőjét. A pénzügyminiszteriumban Wertheim-szekrényben őrzik azokat a hamis tanufeljegyzéseket, amelyek alapján őt a Háztól kikérték s amelynek alapján a fegyelmi ítéletet hozták ellene. Ezek a feljegyzések Hankó Elemértől származnak, akinek régen vizsgálati fogoly-

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

nek kellene lennie. Nem kételkedik a miniszterelnök jóhiszeműségében, de állítja, hogy félrevezették ebben az ügyben. A fegyelmi bizottság minden irata és jegyzőkönyve másolatban birtokában van és a legközelebb leteszi őket a Ház asztalára s majd feladni fognak ezek a levelek.

Ha parlamenti bizottság vizsgálja meg ügyét és talál olyasmit, amiért ő a törvény útján felelősségre vonható, ha ügyész talál valamit, amiért vád emelhető ellene és ha független bíró, aki tud vele szemben ítéletet hozni, akkor levonja a konzekvenciát és távozik a közéletből. A magyar parlamentáris megbeszélés az ellene hozott fegyelmi ítélet. Ha büntetés, vizsgálják ki a dolgot, de parlamentbizottság tegye ezt, a közéleti tisztesség követeli, hogy minden a Ház elé kerüljön és nem fog nyugodni addig, míg ezt el nem éri. Ha van egyetlen egy becsületes ember, aki állítani és bizonyítani meri, hogy ő két fillért kapott valakitől, vagy sápot húzott és panamázott — Dréhr Imre itt megáll a mondat közepén és oda szól báró Vay Miklós felé: Mit mulat a képviselő ur? — maj így folytatja beszédét:

— Követelem, hogy vagy azok pusztuljanak el a közéletből, aki félrevezették a miniszterelnököt ebben az ügyben, vagy nekem kell elpusztulnom.

— Itt a legfőbb ideje! — szökött közbe ismét Vay Miklós báró a Ház általános mozgása közben.

Hazugságnak tartja az ítéletet és ha megkapja az eredeti szöveget, a vád minden pontjával szembe fog szállni. A felszólalás után a Ház ülése három negyed 3 órakor ért véget.

A „Darányi Ignác” törzs és a „Maróthy György” B. E. együttes táborozása Hajduböszörményben

A gazdászok „Festetich” B. E. nének „Darányi Ignác” törzse a tanítóképzősök „Maróthy György” B. E. vel karöltve szombaton, február 20-án délután a böszörményi Nemzeti Párt helyiségében táborozást tartott amely iránt oly nagy volt a böszörményi gazdák érdeklődése, hogy nemcsak a nagyterem, hanem a mellette lévő kistermek is zsúfolásig megteltek.

Goron József, a „Darányi Ignác” törzs törzsihelyettese meleg üdvözlő szavai után a „Maróthy Gy.” énekkara katonadalokat adott elő Bodnár Lajos zenetanár vezér b. vezetésével, hatalmas és megérdemelt sikert aratva. Majd Kertész Dániel lírapíró lépett a pódiumra és közvetlen előadói művészetével egy pár találaton kiválasztott költeményt szavalt el, fényes sikert aratott.

Szakácsy Dénes, a „Darányi I.” törzs törzsi fője tartotta meg beszédét mély hatást kelte. Vázolta az ország súlyos helyzetét, különösen a mezőgazdaság elviselhetetlen állapotát. Rámutatott a különböző társadalmi rétegek szétzúzására. Beszélt a magyar parasztság és a magyar ifjúság hasonló sorsáról, mert mind a kettő mostohagyermekének az országnak és mind a kettő mégis nyomoruságos állapotok között is hittél és reménnyel végzi feladatát, várva becsületes munkája gyümölcsét. Majd azt fejtegette, hogy az ország jövője attól függ, hogy megtudjuk-e teremteni az egyetemes nemzeti társadalmat. Ez pedig az ifjúság feladata.

A revízióval kapcsolatban kijelentette, hogy ebben az országban teremtünk olyan állapotokat, hogy Isten előtt kiérdemeljük, az emberiség előtt pedig felemelt fővel követelhesük. Beszédét azzal fejezte be, hogy a magyar ifjúság édes testvéreinek tekinti a föld népét s annak a reményének adott kifejezést, hogy a magyar paraszt és a magyar ifjúság vállvetve együtt fogja vinni nemz-

tét a reményteljesebb jövő felé.

Ezután Nádudvari Jenő th. magyar nótákat énekelte a „Maróthy Gy.” B. E. zenekarának kísérete mellett. A közönség kívánságára Kertész Dániel még egy pár igen szép költeményt szavalt el ismét szép sikerrel. Végezetül a zenekar egy induló eljátszásával zárta be a műsort. Majd az egész közönség a Himnuszt énekelte el.

Műsor előtt Kálmán Ferenc, műsor végén pedig dr. Csiba Endre pártelnökök intézkert beszédet az ifjúsághoz; örömeiket fejezték ki afelett, hogy a magyar ifjúság felismerte feladatát és buzdították a további munkára.

A nívós és nagy erkölcsi siker mellett lezajlott táborozás Goron József zárószavaival ért véget.

Meghalt Lukács László volt miniszterelnök

Budapest, február 23.

Ma reggel 82 éves korában meghalt Lukács László, Bánffy Dezső kabinetjéből kezdődően tíz éven át pénzügyminiszter, majd miniszterelnök. 1850 november 21-én született Zalatnán örmény eredetű családból. Huszonnégy éves korában jogakadémiai tanár lett Győrött. Négy év múlva képviselő a magyarigeni kerületben. 1892-ben Wekerle alatt pénzügyminiszteri államtitkár, azután pénzügyminiszter. 1896-ban valóságos belső titkos tanácsos lett és megkapta a Lipót- és Szt. István-rendet.

HIRDETME NY

Értesítem a város érdekeit lakosságát, hogy a Vámospércsi Vadász Társaság a Vámospércs közűség határában levő vadászterületén ragadozó és kártékony állatoknak mérgeggel való pusztítására kért engedélyt Hajduböszörmény központi járásának főszolgabírójától. Akinek a mérgezés ellen kifogása van, észrevételeit 8 nap alatt fenti hatóságánál megteheti. Debrecen, 1932. február 19. Polgármester.

UT AZ ÉLET FELE

A ker. Nemzeti Liga „Világválság — magyar válság” előadás sorozatában 1932. január 30-án előadta

Dr. rugenlálvi Kiss István egyetemi ny. r. tanár.

Van egy igen fontos okom az elmondottakon kívül arra, hogy a földbirtokreformnak ezt az átmeneti formáját javasoljam.

A tőke igen szívesen venné a földbirtokreformot, mert a tőkéseket alig érintené ez, sőt a mostani időkben, mikor annyira dögsgaza van a pénznek, alkalma lenne uzsorás pénzügyi tranzakcióra és alkalma lenne olcsó pénz, végeladasi áron alól összevásárolni a reformált birtokokat. A tőke szócsoveit, sőt egyes tőkések is ezért karolják fel a birtokreformnak nem épen szerencsés formában és időben kidobott eszméjét. Egyszerre elhalkulnak azonban, ha vagyonadóról kezdünk beszélni, mert tudják azt, hogy a tőkének van már egy vagyonadó tartozása és ha újra felvetődik a vagyonadó kérdése, attól többé épbőrrel nem menekülhet.

Elérkeztem ezzel ahhoz a feladathoz, hogy a magyarországi tőkéről is elmondjam véleményemet.

A kapitalizmus annak a materiális korzának, melynek szenvedő alanyai vagyunk, a legjellemzőbb és a legveszedelmesebb ártó anyaga. Szülője sok jónak és nemesnek és felhaladja saját gyermekének. Ami szepet és jót produkált, az a múlté; ma eszeveszette dühöng nemcsak gyermekei, hanem önmaga ellen is.

A kapitalizmus a protestantizmusból sarjad ki; annak egyik mellékhatása. A mai nemzedék előtt hihetetlennek látszik, hogy ezt az istentelen szörnyet Isten nevében és Isten ténylegi szerint élő, rajongó hitű kereszténynek alkották, akik hitükért üldöztetést szenvedve, a munkában kerestek vigasztalást. Emberfeletti munka, nemzedékek önmegtágadó spórolása, puritán élete árán gyűlt az első tőke, mely a munka és termelés racionalizálása és gyár- ipar fejlődése útján fejlődött kapitalista rendszerrel. Hazánkban is a protestáns városok voltak a tőkés gazdálkodás első otthonai: így a kincses Kolozsvár, a gazdag Kassa és Debrecen. Később a jezsuiták halmoztak fel óriási tőkét; de mindaddig, míg kereszténynek irányították a kapitalizmus szellemét, hű maradt a krisztusi elvekhez és az emberiség művelődésének, boldogításának előmozdítását tartotta szemé előtt. Protestáns államokban még ma is megnyilvánul az erkölcsi elvek hatása, aminek jeléül Németországban, Hollandiában, Angliában, Amerikában a tőke kőműzszakat, iskolákat tart fenn, tudományos társaságokat és közjóléti intézményeket támogat még a gyarmatok színes népe között is. Közismert dolog, hogy Németországban a hitlerizmus is a német tőkének köszönheti, hogy magát adminisztrálhatja. De jaj annak az országnak, hol olyan elemek kezébe került a tőke hatalma, mely a krisztusi morálnak ellensége. Sajnos, Magyarországon a tőke majdnem egyet jelent a zsidókérdéssel.

Azt hiszem, hogy én azok közé tartozom, akik tárgyilagosan és bátran beszélhetek erről a kényes kérdéssről.

Soha sem vettem részt sem szóval, sem cselekedettel semmiféle antiszemita mozgalomban. Mindig elvek vezettek, mindig azt néztem, hogy mi és ki van ártalmára nemzetünknek; egyesek bűnéért egy egész népnek felelőssé tételel nem tartottam helyesnek, mert sokszor volt alkalmam meggyőződni arról, hogy vannak hazaszerető, szépért, jóért, igazért lelkesülő zsidó honfitársaink is. Tisztán látom azt is, hogy a hazánkban uralkodó zsidó tőke csak részben ismer zsidó nacionalista érdekeket, de éppen olyan kímélelenül lenyuzza a dolgozó kis zsidó iparosról, kereskedőről, gazdákodóról, munkásról és fogyasztóról a bőrt, mint a magyarról. Ezek után nem minősítheti senki olcsó, divatos antiszemitáskodásnak, ha elmondok egyetmást a magyarországi zsidó tőkéről.

A zsidók Magyarországon II. József koráig kamaraszolgátságban snylődtek és türelmi adót fizettek. II. József emberi jogokat akart biztosítani részükre. Ismerjük az erdélyi kancellária felterjesztését a zsidók állapotáról. Erdélyben és a hozzá tartozó részeken II. József trónra lépésekor összesen 21 zsidó család élt, akik kötelesek voltak Gyulafehérváron lakni. Ez a szám csakhamar megtízszereződött, mert kincstári birtokokat adtak bérbe galíciai zsidóknak, de a kancellária nincs elragadtatva a jövedvényektől, mert kevés adót fizetnek, szegények és sok kölcsönt vesznek fel; ragaszkodik ahhoz, hogy tovább is csak Gyulafehérváron lakjanak, sőt ellenszegül már a jó példa miatt is gróf Batthyány Ignác erdélyi püspök azon tervének, hogy birtokaira zsidókat telepíthessen.

(Folytatjuk)

Lélekemelő ünnepség keretében leplezték le kedden délelőtt a debreceni vértanúk emléktábláját

Dr. Külcsey Sándor hatalmas erejű beszéde a görög katolikusok elleni bombamerénylet évfordulóján — Csanak József művészi szépségű márványreliefje az Iparkamara falán

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Debrecen város magyar közönségének kegyeletes érzése impozáns mértékben nyilvánkozott meg tegnap, amikor az oláhok által rendezett bombamerénylet tizennyolcadik évfordulóján néhány nemes gondolkodású vezérferfiú áldozatkészsége folytán a görög katolikus vértanúk emlékművének ügye a megvalósulás stádiumába jutott.

Az emléktábla felállításával Debrecen hazafias társadalmának régi óhajtása ment teljesülésbe, hiszen a „Debreceni Ujság” hasábjain Than Gyula főszerkesztő már 1914-ben sürgette a vértanúk emlékének méltó módon való megőrkítését. Sajnos, a világháború bekövetkezése, a forradalmak s az ezek folytán előállott rossz gazdasági viszonyok lehetetlenné tették a nemes terv megvalósulását és így a nagy világéret bevezető bombamerénylet mártírjainak emlékének csak most, — közel két évtized után sikerült művészi formába rögzíteni, amikor a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” 1931 február 23-án megjelent „Vastraverz” című vezércikkének hatása alatt néhány lelkes debreceni ur az emléktábla felállítását elhatározta.

Az emléktábla-bizottság, amelynek tagjai maguk vállalták el a költségek fedezését, dr. Láng Nándor egyetemi tanár elnöklésével még a múlt év tavaszán alakult meg s a díszes kivitelű, művészi szempontból igen nagyértékű márványrelief elkészítésére Csanak József debreceni műépítész, a kiváló debreceni szobrászművészt kérték fel. A domborművet dr. Baltazár Dezső református püspök, dr. Lindenberber János apostoli kormányzó, pápai főpap, dr. Némethy Sándor, dr. Vársány István, Debrecen sz. kir. város polgármestere, Sesztina Jenő felsőlázi tag, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, dr. Ruffly-Varga Kálmán felsőlázi tag, gazdasági akadémiai igazgató, dr. Külcsey Sándor, az Ügyvédi Kamara elnöke, Versényi Tibor kincstári főtanácsos, takarékpénztári vezérigazgató és dr. Láng Nándor egyetemi ny. tanár, a debreceni róm. kath. egyházközség világi elnöke készítették.

Az ő szeretetteljes buzgóságának s áldozatkészségüknek köszönhető, hogy a világháború első hősi halottjai, a debreceni vértanúk, márványba vésték, maradandó emléket kaptak a kegyeletesen érző utókor-tól.

Gyászistentisztelet a görög katolikus templomban

Az évfordulón rendezett ünnepségeket gyászistentisztelet vezette be a görög szertartású róm. kath. templomban, amelyet zsufolásig megtöltött a közönség. Megjelentek az egyházi, katonai és polgári hatóságok képviselői, nemkülönben a testületek és egyesületek vezetői is. A templomi istentisztelet délelőtt 10 órakor kezdődött a Nemzeti Hírszekere hangjaival, amelyet a m. kir. Bocskay 11. hajduzred zenekara adott elő. Ezután a katonazenekar csodaszép egyházi zenéléssel kísérve Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos mondott cserdes szentmisét, majd elragadó szépségű prédikációjában megfestette a bombamerénylet történelmi hátterét.

A szentmisét rekviem követte.

maid a Himnusz elhangzása után a közönség a Werbőczy-utcai emléktáblához vonult.

A Werbőczy-utcai ünnepély közönsége

Délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara előtti térség s a Werbőczy-utca teljesen megtelt az ünnepelő közönséggel. A megjelent előkelőségek sorában ott voltak: Mellau Márton apostoli kormányzói helynök, pápai prelátnak, a Svetits Intézet igazgatója, dr. Vársány István polgármester, vitéz Siposs Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok és a helyőrségi tisztikar küldöttsége, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, a Vitézi Szék kapitánya, vitéz Mérey László szék. ezredes, vezérkari főnök, dr. Galánffy János kormányfőtanácsos, a Közjegyzői Kamara elnöke, dr. Naber Ede, a Tisza István Tudományegyetem rector magnificus, Papp Gyula szentszéki tanácsos, gör. kath. parochus, dr. Karl János kegyesrendi házfőnök-igazgató a Calasanzii Szent József Reálgimnázium felsőosztályos növendékeivel, dr. Külcsey Sándor, az Ügyvédi Kamara elnöke, dr. Kelemen Ernő itéletábrái tanácselnök, dr. Keszler Lajos törvényszéki elnök, dr. Watzky József királyi főjegyző, Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, felsőlázi tag, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, dr. Nábráczky Béla, Hajdúvármegye főjegyzője, dr. tunyogi Szűcs Géza, az Ügyvédszövetség elnöke, Bottka Géza ny. ezredes, dr. Csűrös Ferenc kulturáltanésnök, dr. Demjanovich Jenő járásbírósi elnök, dr. Ady Lajos kir. tankerületi főigazgató, a Tisza István Tudományegyetem küldöttségében dr. Erdős Károly és dr. Bodnár János dékánok, dr. szentpéteri Kun Béla, dr. Láng Nándor, dr. Pap Károly, dr. Huss Richárd egyetemi professzorok, dr. Diezigh Alajos kamarai titkár, a Piarista Diákszövetség főtitkára, dr. Pauchly Géza OTI igazgató-főorvos, dr. Nyári Béla ref. főgimnáziumi tanár, Ferenczy Károly MTI kerületi főfelügyelő, id. dr. Liszt Nándor, dr. Dereksy István főorvosok, Székely Adorján gyógyszerész, Vidoni János nagygyáros, dr. Zalay János realiskolai igazgató, dr. Székely Ferenc államfőnök, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztő, a Ker. Liga főtitkára, dr. Kiss Zsigmond egyetemi tanácsjegyző, az EME főtitkára, Csanak József műépítész, az emléktábla alkotója, Mitrav Imre takarékpénztári főtitkár, Vághy-Benkovszky Pál író, dr. Liszt Nándor szerkesztő, tb. szolgabíró s még sokan mások.

Megjelentek a vértanuhaltalt halt dr. Csath Sándor testvérei: dr. Csath Béla budapesti postavezérigazgató és dr. Csath Kálmán kir. járásbíró. A re-

Külcsey Sándor beszéde a magyar faj történelmi rendeltetésének mártírjairól

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó szavak befejeztével dr. Külcsey Sándor, az Ügyvédszövetség elnöke mondotta el hatalmas felépítésű, költői lendületű és izzó hazafisággal telített ünnepi szónoklatát:

A magyar naptárnak ezen a fekete-betűs ünnepén állítsuk meg néhány percre az élet hajszájaknak, örökös robotunknak zakatoló kerekét és a lélek szárnyán emelkedjünk fel azok emlékezetéhez, akiket hivatásuknak teljesítése és egy igaz ügynek a szol-

formátus egyház külön küldöttséggel képviseltette magát, amelynek tagjai Molnár Ferenc lelkész, Gyarmathy Pál, Kovács József és Nemes Sándor presbiterek voltak. A magyar királyi pénzügyigazgatóság küldöttségét Császár Hugó pénzügyi főtanácsos vezette. Ezenkívül megjelentek a frontarcos lovászok, továbbá a HON Sz küldöttsége Szikszay Aladár vezetésével, továbbá az Egyesült Ker. Nemzeti Liga, az Ébredő Magyarok Egyesülete, a katolikus hitbuzgalmi és társadalmi egyesületek tagjai igen nagy számmal.

Az emlékmű

A kegyeletes ünnepély közönsége nagy lelki gyönyörűséggel állt meg Csanak József impozáns, szépségű alkotása, az emléktábla előtt, amely a székház-épület Werbőczy-utcai frontján, azon a helyen van elhelyezve, ahol a tizennyolc év előtti detonáció szétrobbantotta a falat.

Csanak József páratlan művészi hozzáértéssel, kiváló dekoratív értelemben komponálta meg művét. A fehér márványtábla mely szomorúságot és fájdalmat jelentő nőalakia dominál az emlékművön, amelynek középső, fekete márványtábláit az alábbi felirat ékesíti:

Emlékmű

a világháború első halottainak
Jaczkovits Mihály gör. kath.
vikáriusnak
Slepkovszky János püspöki titkárnak és
dr. Csath Sándor ügyésznek,
akik 1914 február 23-án e házban
bombamerényletnek estek áldozatul

Dr. Láng Nándor beszéde az emléktábla létrejöttéről

A lélekemelő ünnepséget a m. kir. 11. Bocskay hajduzred zenekara nyitotta meg a Nemzeti Hírszekere előadásával, majd dr. Láng Nándor egyetemi tanár, az emlékmű-bizottság elnöke ismertette igen szép beszéd kíséretében az emlékmű történetét. Hangsúlyozta, hogy az ötletet két debreceni hírlapíró adta. Az egyik Than Gyula lapszerkesztő, aki már régóta sürgette a megvalósítást, elhunyt. A másik hírlapíró egy évvel ezelőtt, a merénylet évfordulóján „Vastraverz” címmel vezércikket írt a „Debreceni Ujság—Hajdúföld”-be. Ez a cikk újította fel az emléktábla felállításának gondolatát s egy debreceni egyetemi professzor azonnal érintkezésbe lépett néhány városi vezető egyéniséggel, akik az emlékmű költségeinek fedezését magukra vállalták.

Láng professzor ezután felsorolta azok neveit, akik a művet létesítették.

gálata nemzetünk vértanuinak Pantheonjába juttatott.

A gyászunk az ünnepe nem idegen nekünk. Minket magyarokat egy ezred szoktatott már hozzá, hogy a mi nemzetünk a vértanúság nemzete és hogy a mi sorsunk: a töviskoszoru, amit annyiszor és annyiszor szorított már reánk a történelem.

A magyar nemzet élete örökös küzdelem a fentmaradásért. Ebben a küzdelemben erőt, kitartást meríteni hová fordíthatná méltóbban tekintet, mint azokhoz a bizonyosságok-

hoz, melyek megtartásunk szükség-szerűségének az igazolásai. Ezen bizonyosságok között is talán a legbeszédesebb a mai nyomoruságunk első vértanuinak e sok mindent megértető emléktáblája.

Hu ezer esztendőnek annyi keserű tapasztalása, szenvedése meg nem tanított volna rá, akkor az elmúlt két évtized egymagában is világosan tárhatta elénk a maga tragikus fenségében azt a mi szomorú, de dicső történelmi rendeltetésünket, hogy ezen a kis darab földön, kelet és nyugat mesgyéjén, nagy fajok egyesülésének útjában, világuralmi törekvések ütközöponjtján a mi maroknyi fajunk tölti be saját vértanúsága árán a vihartörő gát szerepét.

A magyarság ezen elhivatottságának mértéke vetése nélkül nincs és nem lehet megoldás ma sem. A kése-delemnek, mellyel igazságunkat elismerik, egyre csak nagyobb lesz az ára. Vágyakozásunkat a leszámolásra a hovatovább elviselhetetlenebb nélkülözés csak szűvösabbá, megaláztatásaink sorozata pedig egyre csak égőbbé tette.

A merénylet, melynek most az évfordulója van, a Balkán barbárságának embertelen ortvátadás volt a kultúra, a vallásszabadság ellen és az áldozati esetek, kiknek emléket ma kegyelettel idézzük, a civilizációnak a vértanui és a magyar faj történelmi rendeltetésének a mártírjai.

Ez az emléktábla tehát nemcsak a fájdalomnak és gyászunk kegyeltének a kifejezése, hanem oltárkö is, melyről az ő véraldizatulok lángja az eget ostromolja igazságért.

A szent eszme szolgálatában szenvedett véradizatul hódító hatalma legyőzhetetlen erkölcsi erő, mint ahogy legyőzhetetlen volt az is, mely a krisztusi vértanúság keresztjének jelével a mártírok vére nyomán tette meg hódító útját a világon s váltotta meg elsüllyedtségéből az egész emberiséget.

Hirdetnünk kell ezt fennen, mindenkor és hirdetnünk kell különösen ma! Hallgatásunk, tétlen és fásult hittevesztettségünk halálunk lenne. Csodaváráshoz nincs szerencséje a magyarnak. Küzdelmek, áldozatok nélkül nekünk sem adatik a boldogulás. Vessük jól elménkbe a világégés tanulságaként: maroknyiségünkben magunkrautaltságunkat. Minden szó, amivel nem féltve őrizzük magyarságunkat: egy-egy kondulása lélekhangunknak, minden cselekedet, ami engedmény régi faji erényeinkből: egy-egy kapavágás a magyarság sírjához.

A mi házunk, amiben most meg kell húzódunk, kicsiny, szűkrezabott. Válaszfallaknak nincs benne hely, nem szabad, hogy magunkat ma különféle szempontok szerint megosszuk, ma csak egyik lehetünk: csak magyarok, kik hiszünk és hirdetjük fajunk történelmi rendeltetését.

Körülottnök állig fegyverben minden, de a hitünk ereje fegyver nélkül is győz. Győzött és győzhet a hit egy egész világgal szemben. Győz a lélek hatalmával. Győz, mert az igazságba vetett hit ereje éltet. Tűzében hamuvá lesz a kishitűség, lángja fényes betükként tárja a világ elé ennek a mi nyomoruságok özönében küzködő magyar népünknek a jogát az élethez.

Lehet, hogy ólomlábakon jár, lehet, hogy jöttét még köd takarja, de utban van, utban kell, hogy legyen: az igazság, a vértanúk vértanúságának soha el nem maradható elégtétel. Eljön! Eljön, ha egy egész világ van is ellenünk, mert utját nem ember szabja meg, hanem az örökkévalóság Úra és mi

hiszünk egy Istenben.

hiszünk egy hazában.

hiszünk egy isteni örök igazságban.

hiszünk Magyarország feltámadásában. Amen.

Sesztina Jenő átveszi az emléktáblát

Külcsey Sándor beszéde leírhatatlan hatást tett a jelenvoltagekra. A

gyönyörű szónoklat után Sesztina Jenő felsőházi tag határos beszéd kíséretében, mint a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, átvette gondozásra az emlékművet.

Hangsúlyozta, hogy ezzel a táblával még nincs befejezve a gör. kath. mártírok emlékének megőrzése. Tervbe van véve egy másik emlékmű is, amely a Petőfi-téren hirdetni a nagy vértanúk dicsőségét.

Sesztina Jenő szavai után a 11. Boesky hajduzred zenekara a Himmusz játszotta el s ezzel a felelhetetlen szép ünnepély véget ért.

Az evangélikus egyház évi közgyűlése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az elmúlt vasárnap tartotta az evang. egyház rendes évi közgyűlést, melyen beszámolt az 1931-ik évről. Ez az év megint súlyos megpróbáltatásokat hozott. Az egyház elvesztette szeretett lelkészét, Rapos Vikort, kinek helye, sajnos, még most is üres. Ez az interregnum az egyház belső állapotát kedvezőtlenül befolyásolta. A tanítók állami fizeteskiegészítését a kormány tudva levőleg leszállította s ezt az egyháznak kell pótolni. Polster Adolf elemi iskolai igazgató nyugalombavonulásával az ő állásának fizeteskiegészítése is megszűnt s mivel az egyház az állást nem akarja megszüntetni helyettesítéssel töltötte be. Az elemi iskolában e napokban indult meg a cserkészmozgalom 60 nál több jelentkezővel. Az eddig évenként kapott állami tandíjkárpótlás 1931-ben elmaradt.

Mivel az osztrák vasuton történt szerencsétlenség okozta a lelkész halálát, az egyház a vasutól kéri az összes költségek megtérítését, és pedig nemcsak a temetési költséget, ezt a vasut szűkösen számítva meg is térítette, de a lelkész állás megüresedésével és újra betöltésével járó összes költségeket és a lelkész nyugdíjintézetbe befizetendő három havi lelkézi fizetést. Ez elől az osztrák vasut mereven elzárkózik, úgyhogy a bíróságnak kell ebben dönteni.

Az evang. női filléregylet az év folyamán 1200 P-t juttatott az egyháznak és a vegyeskar használatára zongorát vett.

A pénztár forgalma 1931-ben 30.971.31 P volt. Ha hozzászámítjuk az államtól és a várostól kapott segélyeket is (tanítói fizeteskiegészítés vallásánár fizetése), melyek nem mentek keresztül a pénztáron, akkor az összeg 46.030.99 P. A segélyeknek 12.4 százalékat az állam és a nyugdíjintézetek adó és járulékok címén visszavették.

Egyházi adó címén 12.732.63 P folyt be, a hátralék érthetően elég sokat tesz ki. Az adakozás azonban alig csökkent a múltéhoz képest. Így pl. a templomépítési alapra begyűlt 1581.80 P. Az egyház vagyona 2337 P-vel gyarapodott. A templom-alap jelenleg 22.029 P-t tesz ki.

A folyó évre kivetett egyházi adó nagyjában a tavalyival egyenlő, csak néhány indokolt esetben történt változás. A közgyűlés úgy határozott, hogy megokolt esetekben huszétig minden vasárnap az Isten-tisztelet után lehet felszólalni az adó ellen a szükséges iratok alapján. Az I. félévi részlet április 5-ig fizetendő be, azontul külön beszédesi illeték is jár.

Az egyházi tisztviselőknél, kik a nehéz időkben fokozott buzgalommal önzetlenül munkálkodtak az egyház dolgában, a közgyűlés köszönetet mondott.

Végül elfogadták Adriányi Kornél egyházi ellenőrnek állásáról való lemondását s helyébe az eddig is buzgólkodó Fabók A. Rezsőt választották meg.

A Debreceni Ujság--Hajdúföld olvasói újra félárújeggyel mehetnek moziba

Örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy néhány heti szünet után újra megindíthatjuk népszerű mozijegyzetű akciónkat. A mozik előzékegy igazgatóságával sikerült olyan megállapodást kötnünk, hogy olvasóink a jövőben is féláron nézhessék meg a mozik műsorát.

A jegyakió rendszerében nem

történt változás. Esetről esetre közölni fogjuk a félárújegy váltására jogosító szelvényeket.

Kérjük olvasóinkat, hogy akciónkat a jövőben is olyan szeretettel karolják fel, mint amilyen ragaszkodással mi meghoztuk azokat az áldozatokat, amelyek meghozatala nélkül nem folytathatnók akciónkat.

Ma, szerdán és holnap csütörtökön FÉLÁRON NÉZHETI MEG LUPE VALEZ főszereplésével a

Leánytigris

8 felvonásos új hangos film és a

Démonok iskolája

6 felvonásos színes attrakció

Urániában.

"DEBRECENI UJSÁG".	"DEBRECENI UJSÁG".
Félárú-jegy	Félárú-jegy
váltására jogosít.	váltására jogosít.
Egy személy részére	Egy személy részére
URANIA	URANIA
Február 24—25-iki hármely előadásra.	Február 24—25-iki hármely előadásra.
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor	Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

Arvai József rendőrségi tisztviselőt ma viszik át az ügyészségre

A megtévedt rendőrtisztviselő beismerte, hogy tíz év óta lopkodta a debreceni üzleteket — Rosszul érezte magát, ha nem lophatott — A kár megtérül

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Keddi számunkban részletesen megírtuk, hogy a rendőrség pénteken este őrizetbe vette Arvai József debreceni rendőr-segédhivatali fő-tisztviselőt, aki hosszú évek során valóságos áruraktárt lopkodott össze. Arany János-utcai lakásán tartott házkutatás alkalmával rengeteg vas-, fém-, diszmi, pipere, dohány és bőrárakat, azonkívül nagyon sok könyvet, irodafelszerelést, asztalos és lakatos szerszámokat, valamint sok más értéket, vagy értékebb tárgyat találtak. A bűnjelket ládába csomagolva szekéren szállították a rendőrségre, ahol egy egész szobát megtöltöttek velük. A lefoglalt tárgyak fele azonban nem lopásból származik. A rendőrség tegnapra megállapította, hogy Arvai sok mindent pénzért vásárolt. A károsultak, akikhez tegnap a nagytrafik tulajdonosa, az Ibusz vasuti könyvkereskedésnek kezelője és Sarkadi Sándor-éle kefézet tulajdonosa csatlakoztak, maguk állapították meg, hogy a lefoglalt „áruraktárból” mi származik lopásból és mi nem. Munkájukat nagyon megkönnyítette Arvai József, aki pontosan emlékezett, hogy az egyes tárgyakat melyik üzletből lopta és maga mondta meg, hogy mit kinek adjanak vissza.

A lefoglalt bűnjelket szortírozása után Arvai Józsefet újból kihallgatták. A megtévedt segédhivatali tisztviselő most is teljes beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy a lopásokat ellenállhatatlan kényszer hatása alatt követte el. Az utóbbi időben már annyira elhatalmasodott rajta a lopásra ösztönző belső kényszer, hogy rosszul érezte magát, ha egy nap nem lophatott. Vallomása szerint a lopásokat tíz esztendő óta folytatja és bár jól tudta, hogy egyszer raitaveszít, nem tudott ellentánni a kényszer

hatásoknak, amik csak addig tartottak, míg a kiszemelt tárgyat megszerelte. Abban a pillanatban, amikor a lopást végrehajtotta és a zsebében érezte a lopott dolgot, megnyugodott. Kijelentette, hogy a lopásokból semmi hasznot nem húzott, mert semmit nem értékesített. Egyedül Kuncz Aladár: Fekete kolistora hiányzik a bűnjelket közül. Ez a kétkötetes regény volt az, amelynek ellopásán tetten érték és mivel a könyveket nem vették el tőle, igyekezett megszabadulni tőlük. Állítása szerint a Hungária-kávéház körül az egyik szemétygűjtő edénybe dobta azokat. Ez az állítása azonban nem felelt meg a valóságnak, mert — mint később kiderült — Arvai a könyveket két más regénnyel együtt az egyik Miklós-utcai üzletben hagyta. Az üzlet tulajdonosa a kiszolgáló asztalon találta meg a könyveket és miután a tegnap reggel megjelent lapokból értesült Arvai lopásairól, a könyveket tegnap beszolgáltatta a rendőrségre. Ezzel a legfontosabb bűnjelket is megkerülték.

A rendőrség még a mai nap folyamán lezárja az ügy nyomozását és a tolvajt átkísérik az ügyészségre.

Nagy sikerrel zajlott le a hortobágyi női-esi a KIE-ben

Második alkalommal is zsúfolásig megtelt az egyesület nagyterme a nőtaestére s a megjelentek nem is bánták meg, hogy elfáradtak, mert rendkívüli élményben volt részük. A hortobágyi nőtárk szívóflakadó dallama és szövege egycsapásra meghódította a szíveket, a nőtárk tanulása gyorsan ment és senki sem távozott anélkül, hogy ne vitt volna egy-két gyöngyszemet a gazdag

nótakincséből. Kertész Dániel bevezető szavai után Bodnár Lajos zongorakísérete mellett nótatanulás volt, amely során „Debrecennek van egy vize...”, „A minap a Kardares mellett...”, „Kiszáradt a tóbul mind a sár, mind a víz...”, „Hortobágyi pusztán fű a szél...”, „Megismerni a kondást...”, „A buzába a disztó, csak a füle láccik...” című nőtárkat tanulták meg a jelenlévők meglepő gyorsan. Ezután Ecsedi István dr. muzeumigazgató tartotta meg nagyszerű előadását a hortobágyi nőtárkról és a Hortobágyi élettéről. Előadását fonográf bemutatásával kísérte, amit az előadás végén hálás tapsal köszöntek meg. Ezután elismerték a tanult nőtárkat és ekkor már önkéntelenül, maguktól jöttek a nőtárk egymásután.

A Washington emlékünnepély

Lélekemelő ünnepség keretében áldozott vasárnap délelőtt a Népszerű Főiskolai Tanfolyam és Debrecen város közönsége Washington György emlékének, születése 200 éves évfordulójára alkalmából.

Az ünnepély bevezetésül a Városi Dalegylet énekara Forrai István zeneiskolai tanár, karnagy vezetése alatt kiforrott művészettel előadta a Nemzeti Hírszöveget. Utána dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, a tanfolyam elnöke, megnyitotta beszédében röviden méltatta a nagy amerikai államférfi jelentőségét és felolvasta azt az üdvözlő táviratot, amit a Tanfolyam és Debrecen város közönsége együttesen szádeközik küldeni az Egyesült Államok budapesti követének. A közönség egyhangulag hozzájárult a távirat elküldéséhez s ezután dr. Darkó professzor felkérte dr. Tankó Béla egyetemi tanárt az ünnepi emlékbeszéd elmondására.

Dr. Tankó professzor magasszárnyalású, költői szépségekben bővelkedő beszédében mestéri módon rajzolta meg Washington György lelki portréját. Tömör klasszicitással ismertette lelki világának és jellemének kialakulását, szellemének, karakterének magasztosságát, amely a világ egyik legkiválóbb lángelméjének tette meg Washington, aki mint hadvezér és mint államalapító is kiváló alkott. Nem a lángész többé-kevésbé egyoldalú tulzái, szertelen csapongásai, hanem jellemének szilárdsága és tökéletessége folytán szolgálhat az emberi élet egyetemes ideáljának. Egész életében két cél lebegett szeme előtt: függetleníteni hazáját az anyaországtól, Angliától és azután a már független államokat egyenként minél nagyobb szabadsággal, függetlenséggel és önállósággal felruházni és mégis az Unió keretén belül egysebe tömöríteni. Ezt a célját el is érte. Az Egyesült Államok ma az az ország, ahol a polgárok a legtöbb és legnagyobb szabadságot élvezik és mindamelllett talán sehol sem él oly erősen az összetartás érzése a polgárok lelkében, mint az Egyesült Államokban. És ez a szabadságtisztelet, amit Washington egyenesen isteni parancsként oltott be az amerikai lélekbe, nyújthat reménységet nekünk is, hogy mi is éppen onnan fog majdan világosság derülni a mi trianoni éjszakánkra is.

A nemes gondolatokban gazdag emlékbeszédet lelkesen megtapsolta a közönség, melynek soraiban ott láttuk közéletünk számos notabíltását is. Barcza Gedeon tanárjelölt mélyen átértzett, kitűnő előadással nagy hatást keltve szavaltta el Longfellow: „Excelsior!” című költeményét. Kosztolányi Dezső művészi fordításában. Végezetül az énekkarban felesendült a Himmusz fenséges dallama és ezzel ünnepség véget ért.

Báró Vay László átvette a főispáni hivatalát

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Báró Vay László Hajdu vármegye és Debrecen szabad királyi város új főispánja Debrecenben járt és dr. Hadházy Zsigmondtól átvette a főispáni hivatalát. A hivatal átadása szabályszerű formák között történt meg. Értesülésünk szerint báró Vay László az installáció után Debrecenbe költözik és elfoglalja a vármegyeházán lévő főispáni lakást, amelyet dr. Hadházy Zsigmond előreláthatólag március 1-én ad át utódjának.

Február végéig megkapják Hajduvármegyében a községi tisztviselők hátralékos illetményeiket

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A belügyminiszter az elmúlt napon 26.000 pengőt küldött le Hajduvármegyéhez, hogy ebből az összegből fizessék ki mindazokat a községi tisztviselőket akik eddig késedelmesen kapták fizetéseiket. A belügyminiszter segítségével a legjobb időben érkezett, mert a községi tisztviselők sok helyen igen nehéz viszonyok közé jutottak. Voltak, akik hetek,

hónapok óta nem kaptak fizetést. Most azután lehetővé vált, hogy a hátralékaikat mindenütt kifizessék és február végéig járó fizetését minden tisztviselő megkaphassa.

A vármegyénél azonnal megkezdtek a miniszter által küldött 26.000 pengő számfejtését, úgy hogy három napon belül minden községi tisztviselő megkapja a járandóságait.

Orvosolta a kereskedelmi miniszter a vidéki kisiparosok panaszait a közszállításoknál

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A közszállítások körül eddig rengeteg panasz hangzott el amiatt, hogy a vidéki kisiparosok a szállításokban nem vehettek részt, mert a szállítandó anyagok mintái rendszerint csak Budapesten voltak megtekinthetők. A kisiparosok természetesen nem vállalhették a felutazás nagy költségeit s ezért nem tudtak

pályázatokat beadni.

Most a kereskedelmi miniszter körrendeletet adott ki, amely szerint a törvényhatóságok vezetőinek gondoskodni kell arról, hogy a közszállításra kiírt anyagok mintái a kerületi kereskedelmi és iparkamrák helyiségeiben vagy valamelyik állami szerv hivatalában megtekinthetők legyenek.

Kitűnően sikerült az „Árpád” B. E. disztáborozása

Vasárnap este az Arany Bika üveg- és „Bocskay”-terme a már elmúlt farsangi szezon utolsó, egyik legfényesebb erkölcsi sikerü mulatságának volt színhelye. Az agilis rendezőség széles körűtelkintéssel dolgozott a sikerért, ami nem is maradt el. Az úri társadalom színe-java volt ott a fiatal tanárok, tanárjelöltek és teológusok disztáborozásán. A közönség teljesen megtöltötte a két termet. A disztáborozást Vetéssy Géza gyakorló tanár, az egyesület vezére nyitotta meg nívós beszéddel. Utána Kiss Sándor lb és Wolfianu Kató lb. Beethoven: Romancát adták elő hegedűn és zongorán, lekes ovációval jutalmazva. Fazekas Jenő középiskolai tanár, kollégiumi esküdtfelügyelő, dominusz b. végtelen szellemes, humoros felolvasása a legderűsebb hangulatot váltotta ki. Felolvasása alatt állandóan tapsviharral jutalmazta a hálás közönség szellemes ötletességét és finom ironiáját. A matematikus-fizikus szakosok „Bolyai” törzsének zenekara nagy tetszés mellett mutatkozott be. A kiváló szalonzenekar méltó az „Árpád” hírnevére. 11 órakor a disztáborozás megemlékezett az elszakított területeken élő rab véreinkről. Meghatottan hallgatta végig a néma felállással áldozó közönség Balogh alvezér által elmondott „Memento”. Műsor utolsó száma az Estók Bertalan és Kiséry László lb.-ak vigjelenete volt. A szereplők derült és víg hangulatot teremtettek és nagy sikert értek el.

A műsor után megkezdődött a reggel öt óráig tartó tánc, mely a legjobb és legkellemesebb hangulatban folyt le.

A disztáborozáson megjelentek dr. Tankó Béla magister, dr. Hankiss János, dr. Mitrovics Gyula, dr. Telegdi Róth Károly, dr. Dávid Lajos patronus, egyetemi tanárok, dr. Milleker

Rezső s dr. Bodnár János dékánok, s dr. Huss Richárd professor, dr. Budaházy-Bruckner Ernő kormányfőtanácsos.

Az ifjúság minden egyes egyesülete képviseltette magát. Ott voltak: Karácsonyi Ágoston s Szabados László ker. alvezérek, Pokoly László ker. udvarnagv, több ker. íródeák, a Werbőczy, Festetics, Maróthy B. E. s SzEFHE képviselői, továbbá Kiss Sándor kollégiumi szenior, a teológus ifjúság reprezentánsa.

A megjelent urhölgyek és urleányok közül a következőket sikerült feljegyezni: dr. Tankó Béláné, dr. Mitrovics Gyuláné, dr. Hankiss Jánosné, dr. Milleker Bezsóné, dr. Dávid Lajosné, dr. Telegdi Róth Károlyné, dr. Huss Richárdné, Mitrovics Iluci, Molnár Jánosné, Molnár Böske, Szőke Dánielné, Szőke Emike, Balla Klári, dr. Szabó Nándorné, Kiss Annuska (Kisari), Kopasz Irénke (Turistvándi), Kiss Irénke (Kisari), Kiss Andorné, özv. Tökés Gyuláné, Tökés Erzsike, Jezerniczky Adél, Somogyi Ida, Roos Mártonné, Roos Ica és Anici, Csigi Olga és Gabi, Kerekes Jenőné, Kerekes Ica, özv. dr. Tar Zoltáné, dr. Szabó Mártonné, Szabó Etelka, Szarvas Jánosné, Szarvas Irénke, özv. Császár Sámuelné, Császár Ibolyka, Kerékgyártóné, dr. Kesserű Lajosné, Kesserű Erzsike, Tanos Lajosné, Tanos Magda, Kövessy Lajosné, Kövessy Marika, dr. Forgon Istvánné, dr. Pofók Györgyné, Szőke Jánosné, Szabó Ilona és Irénke, Ötvös Jánosné, Ötvös Rózsika, Majláth Marika, Mocsári Lászlóné, Mocsári Ica, K. Nagy Ilonka, Szücs Viktorné, Szűcs Margit, Vértessy Istvánné, Vértessy Mária, Máté Imréné, Máté Ica, Török Ilona, Zoványi Ilona, Könyves Tóth Antalné, Könyves Tóth Mancika, Komáromi Sándorné, Komáromi Nusi, Szilágyi Sándorné, Szilágyi Rózsika,

Henschbecker Ferencné, özv. Faragó Istvánné, Faragó Bözsi, Terus, özv. Csontosné, Megyeri Zsigmondné, Megyeri Böske, Hegedüs Kálmánné, Molnár Jánosné, Molnár Annuska, Polster Alfrédné, Polster Mártha, Lehoczky Imréné, Lehoczky Böske, Almásy Kálmánné, Almásy Ica, Madai Iluci, dr. Szily Tiborné, Kerékgyártó Istvánné, Morvainé, Kerékgyártó Juliska s Etus, Morvai Aca, Balláné, Tur Istvánné, Wolfianu Józsefné, Keresztessy Sámuelné, Gáber Emike, Balassa Károlyné, Molnár Pálné, dr. Budaházy Bruckner Ernőné.

A rendező leányok: Szteller Dódy,

Kovács Kati, Kovács Sárika, Mikes Margit, Keresztessy Klári, Wolfianu Kató, Kerékgyártó Irén, Keresztessy Mária, Szily Margit, Simon Kata, Hegedüs Kató, Balassa Kató, Forgon Mária, Almásy Irénke, Bogdán Ilus, Molnár Ilus, Dienes Juliska, Kaszás Janka, Kovács Rózsika, Balogh Ilus, Juhász Juckó voltak.

A tánc a Kiss Jóska kitűnő cigányzenekara és az „Árpád” elsőrangú „jazz” zenekara kísérete mellett folyt le s a legkitűnőbb hangulatot váltotta ki, fényes erkölcsi sikert aratva.

(Cs. S.)

Szeptemberben új pályázatot írnak ki a Csokonai színház bérletére

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Csokonai színház bérletére megkezdődött szerződés ennek az évnek szeptemberében jár le és a városvezetés dr. Csürös Ferenc köznevelődési tanácsnok megkezdte az új bérbeadás előkészítését. Péntek délután öt órára összehívták a köznevelődési bizottságot, amelynek javaslatot kell készíteni a színház további sorsáról.

Ez alkalommal, mindenki tisztá-

ban van vele, hogy a Csokonai színházra nagyon nehéz lesz bérletet találni mert tudvalevő, hogy a város a jövő szezonban már nem ad szubvenciót. Ilyen körülmények között pedig aligha mer valaki belevágni ebbe a vállalkozásba. Kardoss Géza terve egyelőre még nem ismeretesek, sokan azonban bizonyosra veszik, hogy a debreceni színházra ismét csak Kardoss Géza lesz az egyedüli pályázó.

Téves feljelentés után felmentettek három vádlottat az uzsora vádjá alól

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Faragó Imre hatvanéves gazdálkodó, özvegy Pozsgai Miklósné és L. Szabó Károlyné hajdubagosi lakosok ellen a debreceni királyi ügyészség uzsora vétsége címén indította meg az eljárást. A csendőri jelentés szerint ugyanis a három vádlott: Berta Lajos, Kelemen Sándor, Vigvári Gyuláné és Papp Gyula bagosi gazdálkodóknak különböző időszakokban több száz

pengőt adtak kölcsön és kihasználják a gazdák helyzetét s tőlük 36—144 százalékos kamatot követeltek. Valaki feljelentette a három vádlottat akik a keddi főtárgyaláson azt vallották, hogy soha sem kértek magasabb kamatot tizenkét százaléknál. Ezt maguk a sértettek is bizonyították, mire a törvénytörési tártárgyaláson a királyi ügyész el-elítette a vádat ellentük. Így a további bünvádi eljárás megszűnt.

Tagad a hajdu- és szabolcsmegyei templomok fosztogatója

Arvai Mihály debreceni vasmunkás követle el a templombetöréseket - A csendőrség vidéken folytatja a nyomozást

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Hetekig tartó eredménytelen nyomozás után — mint azt tegnapi számunkban már megírtuk — sikerült elfogni a hajdu- és szabolcsmegyei templomok egyik fosztogatóját. Az elvetemült betörő saját magát árulta el.

Deutsch Emil karcagi órák és ékszerész üzletében megjelent egy 25—28 év körüli fiatalember és miután Arvai Mihály debreceni vasmunkás néven szabályszerű iratokkal igazolta magát, olvasztott ezüstöt kínált eladásra. Deutsch, aki hallott a templombetörésekről, elutasította Arvait Mihályt, majd a rendőrséghez fordult és bejelentette, hogy miért járt nála a debreceni fiatalember.

A rendőrségről rögtön detektívek mentek ki a város minden részébe, de Arait nem találták sehol. A gyanús fiatalember időközben visszajött Debrecenbe, ahol az itteni rendőrség detektívjei még aznap este előállították és megkezdték kihallgatását.

Arvai Mihály tagadta, hogy bármi része volna a templombetörésekben és azt sem akarta elismerni, hogy Karcagon ezüstöt akart értékesíteni. Tagadása mellett akkor is megmaradt, amikor Karcagon szembesítették Deutsch Emillel és az órák és ékszerész szemébe mondta, hogy igenis ő járt nála ezüstöt eladni. Deutsch Emil közölte a detektívekkel azt is, hogy az ezüst, amely Arvai Mihályt kiadta neki eladás-

ra, megállapítása szerint csak templomi kegyeszek olvadéka lehet. Karcagról még aznap visszahozták Debrecenbe Arvait Mihályt, aki vel most a csendőrség folytatja a nyomozást.

A. B. C.

utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZALLOBAN

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunakorzó.

Hírek

1932 február 24. Szerda.

Prot.: Mátyás. Kath.: Székőnap.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth” Lux Arnold Piac-u. 25.
„Reménység” Dr. Gödény Sándor,
Csapó-u. 22. Isteni gondviselés, Székely Adorján, Petőfi-tér. „Csokonay”
Dr. Batáry István, Mester-u. 43. „Mátvák király”, Papp Gyula, Nyilastelep

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban az idő jobbra felhős, csapadék csak kevés helyen és jelentéktelen mennyiségben esett. A hőmérséklet tovább emelkedett. Az északi részen 2-5 fok volt a legnagyobb hőmérséklet.

Várható időjárás a következő 24 órára: Kelet felől lehülés és inkább csak a nyugati részeken kisebb lecsapódások.

A szepesi szászok „megrendszabályozása”. Tegnap tudósításunkba, amelyet dr. Haendel Vilmos egyetemi professzorunk a Ker. Nemzeti Liga közgyűlésén tartott nagyszabású előadásáról közöltünk, sajnálatos szerdai hiba csúszott be. Ennek következtében egyik mondat azt az értelmet nyerte, mintha a szepességi szászok megrendszabályozásának szükségessége mutatkozna a jövőben, mert nem viseltettek volna kellő hűséggel a magyar állammal szemben. Mondanunk is fölösleges, hogy a tudós előadó nem a szepesi, hanem az erdélyi szászokat említette meg fejtegetései közben, amikor Magyarország nemzetiségéről beszélt. Ami igen természetes is, hiszen a szepesi szászok évszázadok hosszú sora óta szívvel-lélekkel olyannyira összeforrottak a magyarsággal, hazafiságuknak annyi felejtetellen tanujelét adták, hogy senkinek sem juthat eszébe még csak nemzetiségnek tekinteni is őket. Így a szerdai származó sajtóhibát derék szepességi testvéreink iránt érzett szeretettel és tisztelettel korrigáljuk.

A Magyar Újságírók Egyesületének debreceni elnöksége felhívja hívatásos hírlapíró tagjait, hogy fényképüket dr. Sz. Rácz Imre klubigazgatónak a legközelebbi időben belüli beszerzési sziveskedjenek. Az Egyesület központja ugyanis a beszerzési feladatokat felhasználásával állítja ki a Máv. szász bélyegzőjével ellátott igazolványokat, amelyek az elnyerhető utazási kedvezményhez szűk ségesek. Az Újságírók Egyesület elnöksége ugyancsak a visszasságok elhárítása céljából közölni fogja az összes hívatásos hírlapírók és intézményekkel, hogy hívatásos hírlapíróknak csak az tekinthető, aki rendelkezik fent leírt fényképpel.

A Szülők Iskolájának záróelőadása. A városháza közgyűlési terméket zsúfolásig megtöltött közönség jelenlétében tartották meg a Szülők Iskolájának záróelőadását, amit a Református Tanítók Vegyeskarának énekcsapata vezetett be. Utána Molnár János református iskolaigazgató az erkölcsi és állampolgári nevelés irány elveiről beszélt és rámutatott arra, hogy nevelési rendszerünknek emiatt érdeke a morális érzék kifejtése, mert csak a lelkiismereti jelenlét alapján érhetjük el a szent céljainkat. A figyelemreméltó előadást Veress István dr. tanítóképzőintézet igazgatója köszönte meg, majd Balla Ernő népművelési titkár szólalt fel és hangsúlyozta, hogy mindazok az eredmények, amelyeket a Szülők Iskolája felmutathat, Veress István dr. igazgató nevéhez fűződnek.

MŰVÉSZET

Kivételes zenei esemény lesz március 6.-án, vasárnap a Máv. Filharmonikusok III. bérleti hangversenye Debrecenben kerül első bemutatásra Ábrányi Emil „Trianon” c. hatalmas szimfonikus költeménye

A Debreceni Máv. Filharmonikusok március 6-án tartják harmadik bérleti hangversenyüket, melyre a próbák már javában folynak Ábrányi Emil vezénylete alatt. Ezen hangverseny a szokásos bérleti hangverseny keretéből kiemelkedik és a szó szoros értelmében országos zenei esemény lesz, amennyiben itt kerül első bemutatásra Ábrányi Emilnek a zenekar kiváló karnagyának és országos nevű zeneköltőnek „Trianon” c. szimfonikus költeménye. A nevezetes bemutatóra a fővárosi sajtó is leküldi képviselőit Debrecenbe. Akiknek alkalmuk volt a hatalmas megrázó erejű művet megismerni, a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak arról. Az est folyamán bemutatásra kerül még Volkmann egyik bájos szerenáda vonós zenekarra s szerepelni fog egyik kiváló fővárosi hárfaművészünk, aki szóló számokon kívül Pierné egyik hárfaver-

versenyét fogja előadni zenekari kísérettel, amit még a debreceni közönségnek nem volt módjában hallani.

Jegyek válthatók Hegedűs és Sándornál.

Egyházzenei hangverseny Debrecenben

Március 13-án, vasárnap este nagyszabású egyházzenei hangversenyt rendez a debreceni Városi Dalegyület, a Szent László Dalegyület, valamint a Városi Zeneiskola nőikara és zenekara. A műsoron Bach és Mozart művei szerepelnek. Az énekszólistát Hoór Tempis Erzsébet, Sarkadyné Parentézy Gabi, Kiss Béla és Takácsy Dénes éneklék. Vezényelnek Forray István és Kollwenz Rézső. A hangversenyt, amelyen a három kulturgyűlés több mint 200 szereplővel vesz részt, az Arany Bika dísztermében tartják meg.

Készül a Borak-album. Ismeretes, hogy Debrecen város mozgalmat indított, amely arra irányul, hogy az összes magyar törvényhatóságok hódoló irattal köszöntsék Borak amerikai szenátort, aki nyíltan s bátran állást foglalt a trianoni szerződés revíziója érdekében. Debrecen határozatát megküldötte a törvényhatóságoknak, amelyek nagy lelkesedéssel csatlakoztak a debreceni mozgalomhoz. Dr. Vargha Elemér helyettes polgármesterhez egymásután érkeznek a törvényhatóságok díszes kivételű üdvözlőiratai, amelyet aztán itt Debrecenben fognak díszes albumba kötni. Az album bérdiszmutaként Dávidházy Kálmán, a messze földön híres debreceni könyvkötőmester készíti és tervezi. Az albumot a Revizió Liga utján fogják eljuttatni Borak szenátorhoz.

Haját HULLÁMOSSÁ, csillogó lényűvé, selymesen puhává, ondulációját tartósabbá, varázsolja a „HONIGWABEN”
LOCKEN SHAMPOON
1 csomag 3 bőszéges fejmosásra elegendő

Az osztályorsjáték tegnapi húzásán 20 000 pengőt nyert: 21800. — 5000 pengőt nyert: 59463. 3000 pengőt nyertek: 18106 53515. 2000 pengőt nyertek: 5851 6381. 1000 pengőt nyertek: 965 4343 9244 53881 56779 58162 60666 64441 81402. 800 pengőt nyertek: 39030 42258 59388 75757. 600 pengőt nyertek: 19813 26240 40139 75520. 500 pengőt nyertek: 487 8498 12815 28070 28350 38343 51127 55424 58628 60010 62591 78209 81116 83199

Öngyilkos öregasszony. Özvegy Farkas Péterné született Nagy Eszter hatvanhat éves öregasszony, aki Debrecenben a Kádár-dűlő 25. szám alatt lakik, február 21-én délután a lakása mesterszerendájára felakasztotta magát. Tetét életuntisága miatt követte el. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Magyar Bertalan református lelkész esküvője. Magyar Bertalan Árpád téri helyettes lelkész szerdán délután 4 órakor a Nagytemplomban esküszik örök hűséget Birinyi Erzsike urleánynak. Az esketést Kolozsváry Kiss László református lelkész végzi.

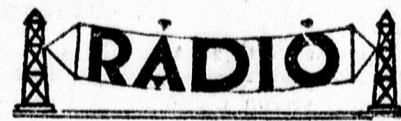
ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések: Tóth Bálint fm. leány Katalin, Sipos Sándor MÁV. npsz. fia József, Biró Elek lakatos leány Magdolna, Nagy János majoros leány Margit, Weisz Jenő péntárnok leány Ágnes, Nagy István kertész fia Barna, Nagy Zsigmond fm. fia Sándor, Szabó Sándor gazdálkodó fia Sándor, Szűcs Sándor gazdálkodó fia Sándor, Garai József festősegéd leány Éva, Király István npsz. fia István, Molnár Sándor sántakészítő leány Ilona, Tóth István fm. leány Irén, Nagy házi Sándor fm. leány Erzsébet, Barsodi József fm. fia István, Molnár Sándor fm. leány Zsófia, Lefkó Sándor kereskedő fia László és 2 halva születés.

Halálozások: Kiss János ref. 70 éves Vasvári-u. 12., Némethi Sándor r. kath. 38 éves, Nagyszében, Arany János ref. 46 éves Kondor-u. 12., Vértessy Ilona ref. 70 éves Széchenyi-u. 52., öz. Farkas Péterné Nagy Eszter ref. 66 éves Kádár-dűlő 21., Lénárd István ref. 82 éves Zrínyi-utca 35., Biró Rózsa ref. 3 éves Targonyi-utca 12., öz. Madarász Lajosné Nagy Júlia ref. 84 éves Jókai-utca 14., öz. Nyíri Józsefné Farkas Sára ref. 84 éves Nagysere 111., Simon József ref. 23 éves Vízvezetőház, Balog Józsefné Molnár Anna ref. 62 éves Góhér-u. 34. szám.

Hirtelen meghalt a bíróságon egy napszamos. Tragikus hirtelen haláleset történt a múlt nap a derecskei járásbírószágon. Pálfi Ferenc debreceni, Kossuth-utca 67. szám alatti napszamos valamilyen ügyből kifolyóan meg volt idézve a derecskei járásbírószágra. Amíg itt a kihallgatására várakozott, az idősebb embert hirtelen rosszul vette elő és még mielőtt segítséget hozhattak volna, Pálfi Ferenc kiszendvedett. Mint az orvos megállapította, Pálfi halálát szívizélhűlés idézte elő. A debreceni királyi ügyészség, ahová az esetet jelentették, megadta a temetési engedélyt, minthogy büntény nem forog fenn.

„Cserkészbolt” Budapest. Egyedül lerakata Debrecenben. Kiváló minőségű felszerelések legolcsóbban Kulcsár Imre és Fialnál.

A budapesti rádió szerdai műsora:

D. e. 9.15: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy: Bertha István. Közben: 9.30: Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Dél harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködik Bezzásky Káro (ének) és Delkin Guido (ének). Zongorán kísér: Polgár Tibor. Közben 12.30: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, és víz állásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: Morse tanfolyam. 4: A titokzatos utas. Irta és felolvassa Török-Kovács Hermin. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és víz állásjelentés. 5: A gyermekbetegségek megelőzéséről Papp Gusztáv dr. előadása. 5.30: A Janus Pannónius Társaság felolvasó üléseinek közvetítése Pécsről. 1. Einöki megnyitók. Tartja Sorányi Miklós. 2. „Mitől félünk és mitől ne?” Irta és felolvassa Ravasz László ref. püspök. A negytorony dóm. Költemény. Irta és felolvassa Kocsis László. 6.45: Olasz nyelvoktatás. 7. Granáthangverseny. 8: A Magyar Elektrotechnikai Egyesület rádiószaktanácsadói előadásorozatában Nikolaj Iurt felolvasa: Elektroncsövek, hangfrekvenciás és rádiófrekvenciás erősítés. 8.30: Szimfonikus előadás a Stadióból. Fekete gyémántok. Regényes színijáték 4 felvonásban. Jókai Mór regénye után színpadra írta Hevesi Sándor. Utána kb. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.30: Pinter Gotthel kamaracénekes hangversenye. Zongorán kísér: Polgár Tibor, Maid Rácz Béla és cigányzenekarnak hangversenye.

2996—932. VI.

HIRDETMEY

A Semsey-féle tulajdon Balmazújváros határában levő területen ragadozó és kártékony állatoknak méreggel való pusztíthatására kéri engedélyt. Akinek a mérgezés ellen kifogása van — észrevételét 8 napon belül megteheti. Debrecen, 1932. február 19. Polgármester.

Színház Mozi

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Február 24-én, szerdán d. u. 3 órákor ifjúsági előadás: **Peer Gynt**. Este 8 órákor B (22) bérletben: **Szerelmi szélhámos**, operett.

Február 25-én, csütörtökön d. u. 3 órákor zóna-előadás: **Peer Gynt**. Este 8 órákor, kivételesen C (22) bérletben: **Szerelmi szélhámos**, operett.

Február 26-án, pénteken este 8 órákor bérletszűnetben: **Opera-est**. Kőszeghy Teréz, Laurisín Lajos, Csóka Béla, Vermes Jenő és Pajor Ödön felléptével, mérsékelttel emelt helyekkel: **Bohémélet**.

Február 29-én, szombaton este 8 órákor bérletszűnetben: **Opera-est**. — Kőszeghy Teréz, Laurisín Lajos, Csóka Béla, Vermes Jenő és Pajor Ödön felléptével, mérsékelttel emelt helyekkel: **Bohémélet**.

Operett 3 felvonásban. Irta: Nádosi Ernő. Zenéjét szerzte: Neworall Szilárd

A darabról — amit kedden este mutattak be a Csokonai-színház — hiányzik a pesti nagy színházak márkázása, a kritika fémjelzése, nem előzi meg a már elért siker biztos hatású reklámja s ezért bizonyos helyzeti hátránnyal indul a magyarországi színpadokon. Nagyváradról, a demarkáción túlra került ide s ez bizonyos foku megértésre készíti a kritikát is. Hiszen legyen regény, dráma, avagy akárcsak operett is, ha odaátról jön, elsősorban csak a magyar szó értékét szabad meglátunk benn: annak kell örülni, hogy még mindig magyarul zeng s csak azután szabad elővenni a bíráló aggodalmait.

Neworall Szilárd zenéjével szemben különben sem lehetnek ilyen aggályok. Invenciózus, rendkívül ügyes és hatásos muzsika, pattogó, friss táncszámokkal, szárnyaló melódiákkal teli. A „Gyere el egy percre”, a trojka-szám, a tangó és egy széles ívelésű melódikus valzer slágerek lennének Budapesten is.

Nádosi Ernő szövege nem rosszabb ugyan egy hasonló fajsúlyú Bus-Fekele íbrétónál, de semmiesetre sem olyan szerencés, mint a muzsika. — Legelsősorban azt a vicc-gyűjteményt kellene kigyomlálni belőle, amelyben néhány kőkorszakbeli példány is található. El lehetne tüntetni azokat a kezdetlegességeket, melyek egy-egy jelenetben kiütköznek. Ezek nélkül sokkal szembetűnőbb lenne, hogy a librettistának alapjában jó érzéke van a színpadhoz. Tudja mozgatni a szereplőit, meglehetősen biztonságga tudja összefogni a cselekményt.

A színház előadásán megértett, hogy a munkával tulterhelt társulat nem tudott elég alaposan felkészülni az előadásra. Sziklay most is frissen, eleven tempóval, hatásosan rendezte a darabot. Patkós Irma, Márkus Lajos, Jurik Ica, Kemény László főerősségei az együttesnek. Rengeteg kacagott a publikum Várady, Kormos, Bányász-Latzkó és Fáskerthy mulatságos figuráin. Török Emil lendülettel vezényelte a zenekart.

A darab kiállítása közepes, az utolsó felvonás menedékházaszerű repülőgépe egy szóval jellemezhető: rémes. (—)

Csokonai színház

MA

Szerdán és csütörtökön (kivételesen C) hétfőben este 8 órákor

A bemutató nagy sikert aratott **SZERELMI SZÉLHÁMOS** (operett.)

Pénteken és szombaton este 8 órákor

Kőszeghy Teréz, Laurisín Lajos, Csóka Béla, Vermes Jenő és Pajor Ödön, a teljes budapesti együttes vendégfelléptével Mérsékelttel emelt helyekkel

BOHÉMÉLET

(Puccini legszebb operája)

Tekintettel a rendkívül nagy érdeklődésre, az előjegyzett jegyeket kériük legkésőbb szerdán (24-én) estig kiváltani, mert ez időpontot túl a pénztár a jegyeket fenn nem tarthatja

Délutáni előadások:

Ma, szerdán és holnap csütörtökön d. u. 3 órákor

A legolcsóbb zóna helyekkel! Ibsen hallhatatlan remekműve

Grieg klasszikus zenéje kíséretében

PEER GYNT

Szombaton d. u. 3 órákor a legolcsóbb zónahelyekkel, Szórád Ferenc felléptével **A MOSOLY ORSZÁGA**

Csinos, táncolni tudó fiatal leányok a színházban a „Fehér ló” című operettben való szereplésre jelentkezhetnek naponta délután 9 és 2, este 7—9 óra között a titkári irodában.

MOZIK MŰSORA

Szerda, február 24.

VIG-SZÍNHÁZ 5-7 és 9 óra	Harmadik mérkőzés, hangos film. Novarro és Chandler főszerepl.
URANIA 5-7 és 9 óra	A leánytigris, hangos film. Démouok iskolája , színes film.
APOLLO	SZUNET

METEOR MOZI MŰSORA:

Szerdán csak felnőtteknek: „Sberiff büne” Tom Tyler-rel. Megelőzi: „Szingapri lelenc” Phyllis Haver-rel. Előadások 7 és 9 órákor mérsékelt helyekkel.

SPORT

Birkózószövetségi közgyűlés

Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Birkózók Szövetségének Keresi Közlété 1932. évi tisztújító rendes közgyűlését. A közgyűlést Steinfeld István kormányfőtanácsos kerületi elnök nyitotta meg. A pénztáros, ellenőr és a számvizsgálók jelentése után a választások megejtése következett. A közgyűlés a jelölő-bizottság tisztségét változtatás nélkül egyhangulag elfogadta s így a kerület tisztikarába a következők lettek 1932—1933. évre beválasztva: Elnök: Steinfeld István kormányfőtanácsos. Örökös tb. elnök: Bacsó Pál. Társelemlők: dr. Szilágyi Jenő, Kovács Gyula, Tóth Ferenc. Alelnökök: ügyv. dr. Szilágyi László, Nagy Károly. Tb. alelnökök: dr. Jeney Zoltán, Tiefbrunner Ernő. Előadó: Stern Ferenc. Jegyző: Ökrös József. Pénztáros: Szeuniklóssy János. Ellenőr: Horn Pál. Számvizsgálók: Kónya Sándor, Szabó Béla, dr. Fischer Arthur, dr. Dóczy Gedeon, dr. Moskovitz Károly, dr. Szilárd Jenő, dr. Alföldi Zoltán, dr. Kardos dr.

dr. Lázár Endre, dr. Csap Tibor, dr. Bocskai János. A kerületi intézőbizottság tagjai a következők: Kellner Tibor, Brassay Károly, Poni Pál, Hunyadi László, Daróczy István, Nagy Imre, Lázár Zoltán, Gergely István, Tomcsik Albert, Balogh Zoltán. Kerületi fegyelmi bizottság: Elnök: Dr. Lengyel Zoltán. Ügyész: Dr. Simon Imre. Jegyző: Ökrös József. Tagok: Dr. Valló Antal, Szabó Kálmán, Bazi Ferenc, dr. Jeney Zoltán. Ezután Nagy Károly kerületi alelnök néhány szóval azon reményének adott kifejezést, hogy a kerület az elkövetkezendő évben eredményesebb munkát fog kifejteni. A közgyűlés Steinfeld István elnök zárószavaival ért véget.

KÖZGAZDASÁG

Áremelkedések a terménytőzsdén

A készáruvásáron a buza 20—30, a rozs 10—20, a zab 25—50, a tengeri pedig 25—30 fillérrel volt drágább. Élénkbb vételkedv jelentkezett ugyan is a minimális kínálattal szemben, ezért ha áru került a piacra, kénytelenek voltak a vevők magasabb árakat fizetni.

A határidőpiacon már nem volt annyira egységes az irányzat, mint a készáruvásáron. A buza márciusra és májusra további fedezésvásárlások következtében 23—35 fillérrel drágult, míg a márciusi rozs, kisebb lebonyolítások lévén tulsúlyban, 18 fillérrel olcsóbbodott. Ellenben a májusi tengeri 24 fillérrel drágult, mert fedezésvásárlások voltak azzal kapcsolatban, hogy egyelőre nem igen lehet külföldi kukorica behozatalára számítani. A lisztárak nem változtak.

Külföldről is élénk az érdeklődés a hortobágyi bikavásár iránt

A hortobágyi magyar bikatelep február 25-én tartandó vására alkalmával előadásra kerülő bikaápol-

mány darabonkénti becslése — kiállítási ár megállapítása — szombaton történt a Kis Álomzugi telepen. Ez alkalmából megjelentek a földművelésügyi minisztérium képviselőiben: Békessy Jenő miniszteri tanácsos, az állategészségügyi osztály főnöke, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőiben: vitész Czeglédy Béla igazgató és Meissner Károly titkár, a m. kir. gazdasági felügyelőséget Piáček András gazdasági felügyelő szarvasmerhatenyészítő egyesületi igazgató, a debreceni m. kir. Gazdasági Akadémiát vitész Benke Gyula képviselték, azonkívül jelen volt számos gyakorlati garda. Az érdektelen szakértőkből álló bizottság tagjai elismerésüket fejezték ki a telep állományának kiváltsága fölött s megállapították a becsárakat és pedig a leromlott gazdasági viszonyokat tekintve, méltányos értékeléssel.

A bikavásár iránt különben még a szokottnál is fokozottabb érdeklődés mutatkozik. Nemcsak a csonka ország minden részéből jönnek nap nap mellett a jelentkezők a bikavásárra, hanem az elszakított országrészekből is. Így legutóbb a megszállott délvidékről történtek jelentkezők a hortobágyi bikavásárral való részvételre. A jelek szerint a bikavásár kilátásai igen kedvezőek s remélhetően minden eladó bika vevőre fog találni.

3105—932. VI.

HIRDETMENY

Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a Bocskay tiszti vadász és vadvédő társaság a Mikepércs község határában lévő vadászterületén ragadozó és kártékony állatoknak méreggel való pusztíthatására kért engedélyt Hajdúvármegye központi irodájának főszolgabírójától. Akinek a mérgezés ellen kifogása van, észrevételeit fenti hatóságnál 8 nap alatt megteheti. Debrecen, 1932. február 19. Polgármester

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Állást kereső nők

Fiatal asszony, szépen mosvasal, uri házakhoz ajánlkozik. Címe: Fele K.-né, Vigkedvü M.-u. 32. sz. 854

Keresztyén

uri családhoz többéves bizonyítvánnyal gazdasszonynak, egy gyerekkel, perfekt házimunkában jártas, esetleg félkomencióért vagy szerény fizetéssel vidékre is ajánlkozom. Cím: Kelemen Juliska, Hadház, Jókai-utca 42. 864

Betöltendő állás nőknek

Jól főző mindenés hosszú bizonyítvánnyal március 1-re felvétetik. Jelentkezés délután Hunyadi utca 14., emelet. 1275

Pénztárogót

azonnali belépésre keresek óvadékkal. Cím a kiadóban. 870

Bejáró takarítónő,

ki már ily minőségben volt, vixel, szépen mosvasal és stoppol harisnyát a délelőtti órákra kerestetik. Cím a kiadóban. 1155

Betöltendő állás férfiaknak

Cipész segédet felveszek ritzre is. Grósz Lőrinc, Sas-utca 1. 1238 V.

Pénzbeszedők

azonnali belépésre felvétetnek. Üzletszerzésben jártasok előnyben részesülnek. Ajánlatok Független kiadójánál „Kereset” jellegre. 1271

„Erzsébet Királyné Szálló”
Budapest, IV., Egyetem-utca 5. szám
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)

60 éve a fővárosi uri középosztály találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer.

LESZALLITOTT ÁRAK:

SZABÓ IMRE tulajdonosa

Két
továstanulói felvesz
Hures János kovács-
mester, Diószegi-ut 10.
szám. 866

Nagyobb
kifutófiút felvesz a ki-
adóhivatal. Piac-u. 49.
szám. A

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott utcai szoba
Kossuth-utca 61. 684

Különbejáratu
utcai butorozott szoba
fürdőszoba és zongora-
használatlaltal egy-két
személy. esetleg házaspár
részére kiadó. —
Hatvan-u. 1. II. em. 17. 1170A

Butorozott szoba
azonnalra kiadó.
Ispotály utca 13. 215-g

Kiadó
március 1-re két szoba,
garzon lakás butorozva
vagy anélkül. —
Miklós utca 41. II. lépcső. 680

Kiadó
kiesi, de világos szép
szoba, központi fűtés
és villágítással, heti
fürdésrel 30 pengőért
a központban. Cim a
kiadóban. 1453

Kiadó lakás

Kiadó
utcai emeleti szép öt-
szobás, parkettes urilakás.
Simonffy-u. 11. 871

Nagyon
szép utcai szoba összes
mellékkeliségekkel,
kapubejárattal kiadó.
Zugó 4. Reáliskolánál.

Háromszobás
fürdőszobás nagy lakás
május egyre kiadó
Bethlen-utca 54. 814

Három
szobás modern utcai
lakás hátfülkével, —
minden mellékkeliségekkel
kiadó augusztusra.
Thaly Kálmán-utca 4. 750

Kettő szobás
lakás havi 50 pengőért
kiadó. Csokonai-utca 24. 1236

Két háromszobás
utcai másodemeleti lakás
minden mellékkeliségekkel,
modern, — parkettes,
fürdőszobás május elsejére
kiadó. Értekezhetni
ugyanott a házfelügyelővel,
Simonffy-utca 13. alatti. 85

4 szobás
lakás előszobával, fürdő-
szobával. — minden
mellékkeliségekkel május
1-re kiadó. Kigyó-
utca 36. 860

Kettő szobás
lakás mellékkeliségekkel
május 1-ére kiadó.
Ferenc József-ut 89.,
Royal szállodával szemben.
862

Kiadó
március 1-re két szoba,
előszoba, fürdőszoba,
garzon lakás butorozva
vagy anélkül. —
Miklós utca 41. II. lépcső.
680

Kiadó
május 1-re család háza
bérlet a házban egyedül
lakhatk. Csillag-
utca 82. sz. 682

Kiadó
modern 4 szoba, előszoba,
fürdőszoba, teljes
konforttal május 1-re,
Hunyadi 24. 782

2 szobás
utcai nagyon csinos
lakás kényelmes pin-
cehelyiségekkel májusra,
udvari kapu mellett
bejáratu egy üres
szoba márciusra kiadó
Lorántffy-u. 42. 761

3 szobás
lakás, előszoba és mellék-
keliségek kiadó Ga-
ray 26. Értekezhetni
lehet déli fél 1 és fél 2
óra közt.

Kiadó
május hó 1-re 3, 4 és 6
szobás modern konfor-
tos lakás, egy üzlethely-
iség és egy nagy iro-
dahelyiség. Ferenc József-
ut 70. sz. a. Erdőkölö-
dő lehet ugyanott a
házfelügyelőnél. 787

Kiadó
2, 3 és 4 szobás modern
lakás Péterfia-
Thaly Kálmán-u. sarok.
524

Két különbejáratu
szoba, irodának alkalmas,
kiadó Rákosi Jenő u. 3.
(Hatvan u.) 444

2200 pengőért
központi fűtéssel I. emeleti
4 szoba, előszoba,
fürdőszoba és minden
egyéb komforttal felszerelt
udvari lakás ingyen
liftszámlálatlaltal kiadó.
Érdeklődni: Ferenc József-
ut 34. szá-
m alatti könyvkereskedés-
ben. 482A

1200 pengőért
központi fűtéssel I. emeleten
3 helyiségből álló, főként
irodának alkalmas lakás
kiadó. Érdeklődni: Ferenc József-
ut 34. szám alatti
könyvkereskedésben.
bet. 482—A

Egy
szoba, konyha, speiz
azonnal kiadó. Pacsirta-
u. 38. Értekezni a
reggeli órákban. 1274

Március
vagy áprilisra kiadó
három szobás lakás. —
Kölcsey 18. 867

Kiadó
3-4 szobás lakások
május 1-re, pinceszlet
azonnal. Házhelyek el-
adók. Kossuth-u. 22. —
Ügynököt díjazok. Ba-
logh. 869

Magánbáz,
komfortos 4 szobás urilakással
Burgondia-19. szám
alatt kiadó. Ugyanott
Lingel-féle ebédlő és
báló eladó. 1860

Háromszobás
fürdőszobás lakás kiadó
Darabos 20. Értekezni
Széchenyi-utca 1-b.,
fogorvosnál. 1266

Két
szoba, előszoba és konyha
kiadó, azonnal elfoglalható.
Rákosi Jenő-utca 5. (volt
Király-utca) 443

Villalakis
6 szobás, szép parkkel
májusra kiadó. Komlóssy
ut 12. sz. 819

Ispotály
7. alatt 2 szoba, előszoba,
konyha, március elejére
kiadó. 821

Tejjes ellátás

Dóczy-intézet
szomszédságában, urilakás
családnál, zongora- és
fürdőszoba használatlaltal
egy tanulóleány teljes
ellátást nyerhet. Cim a
kiadóban. 1178

Ajánlat

Jó házikoszt
ugy kihordásra, mint
bentélkezésre 60 fillér.
Cim a kiadóban. 542

Pincek,
istálló kocsiszínal kiadók
azonnalra is. —
Hatvan-u. 27. 772

Prima
minőségű vásznakat
valósággal félárban
vásárolhat Batthyányi-u.
16. udvarban. 1261

Hőelpő,
sárcipő talp. sarok 2-60
Tóth cipőüzem Hatvan
utca 4. 1263

Nem török
a gallérja, nincs kicse-
relés, drb-ja 12 f. és 1
keménying 80 fill. a
Papp Gyula-féle gőz-
mosóházban. Szalkai-u.
3. szám. 865

Szegedi
paprika különlegesség
állandó vagy raktár-
Lindenfeld, Degenfeld-
tér 7. 84

Lakás és szoba kereslet

Egy
szoba, előszoba, konyha
és mellékkeliségekkel
álló lakást keresek
Kossuth-u. Szt. Anna-
utcai részen április
1-re. Cím a kiadóba.
Kossuth-u. 3. kérek. 848

Üzlet, műhely, raktár

Eladó
a Balogh és Vértessy
téglaárny felerésze. —
Ügynököt díjazok. Ba-
logh, Kossuth-u. 22. 868

Szent Anna 5.
üzlethelyiség kiadó. —
Batthyány 14., ügyvédi
irodában. 767

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadó-
hivatalának a földszinti
helyiségekbe való kiadó-
vel a Kossuth utca 3. szám
alatt az első emeleten két
szobából álló lakás
irodának, üzlethelyiségnek
rendkívül alkalmas. Érte-
kezni lehet a Debreceni
Első Takarékpénztárnál.
1923 A

Irodának
két szobás első emeleti
udvari helyiség azonnal
kiadó. — Értekezhetni
Debreceni Első Takaré-
kpénztárnál. A

Csanó-utca 39
alatt üzlethelyiség, 3
szobás lakás, előszoba,
konyha, kamrával és
egyszobás lakás előszobá-
val kiadó. Értekezni a
házmesternél. 788

Kossuth utca
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezhetni De-
breceni Első Takarékpénztár-
nál. A

Kereslet

Tört aranyat,
fogaranyat legmagasabb
árban vesz Haasz
Janka, Kossuth 15.

Vatódi
keleti gyöngyöt ven-
nek egy sort. Cim a
kiadóban. 1154A

Könyvterjesztéshez
nagy ismeretséggel rendelkező
bevezetett ügy-
nőkök kerestetnek. —
Nyolc pengő kaució feltétlenül
szükséges. Gyakorlat
nélküli egyéne-
kkel nem tárgyalunk.
Értekezni lehet délután
3-4 óra között De-
breceni Ujság szerkesztő-
ségében. József kir. u.
18. sz. A

Ne tévessze szem elől, hogy
a próhirdetése
2 reggeli lapban
a Debreceni Ujság—Hajdúföld
és
Debreceni Független Ujságban
jelenik meg,
ha az
Kossuth-u. 3 sz.
alatt adia fel.
Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, bármije eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését
KOSSUTH-UTCA 3. SZAM
alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágosítást telefonon a 21-41 szám ad.

Egy
Singer női gépet keresek.
Degenfeld-tér 3. szabóműhely. 1273

Buzaaljat,
repealjat, költenkevereket
ugy kisebb, mint nagyobb
mennyegekben megvételre
keresek. Apafi-utca 20. 152

Rádió

Rádió
egy lámpás, teljes felszereléssel
25 pengőért eladó. Ispotály-u. 13. 792

Eladó állatok

Belga óriás
és csinosilla háromhónapos
nyulfiókák eladók. 17

Butorok

Hálószob
hencser, divány, asztal,
konyhakredenc, hock-erli
olesón eladó. Hatvan
21. 1472

Iróasztal,
sifon, ágy, hencser, állófogas,
asztal, olesón eladó. Hatvan-u. 21. 1272

Eladó ház

Adómentes
új ház 3 szobás lakással,
300 öl kerttel eladó.
Jósika-u. 7. 209

Eladó
Simonyi-ut 10. sz villa,
Kényelmes 5 szoba, —
hall, fürdőszobás lakással.
Nagy kerttel, — legértékesebb telek.
Cim a kiadóban. 451

Eladó föld

Eladó
Felsőjózsa mellett 7 hold
prima fekete szántóföld.
Értekezni Czegléd-utca 14. szám.
157

Eladó ingóság

Fűszerberendezés
mérlegekkel új állapotban
olesón eladó. Széchenyi-
u. 3. szám. fűszárüzlet.
1270

Keleti

parzsák, 12 személyes
ezüst evőkészlet, márkás
porcellánok, modern
csillárok stb. eladók.
Burgondia-u. 19. 1268

Különféle

Elveszett
egy ezüst női karóra
Erzsébet-utcától a Ven-
dég-utcaig és a Jókai-
utcaig terjedő uton. —
Megtalálóját kérem le-
gyen szives a Hegedűs
és Sándor könyvkeres-
kedésébe behozni. Ju-
talomban részesül. 1266

Elveszett
szálkás szőrű német
vizsla, nőstény, 10 hó-
napos. Megtaláló juta-
lomban részesül Vil-
mos császár-körút 6. 1237

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadó vállalat nyomdájában.
Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÖZŐ igazgató.
Nyom. felelős: Targa ENDE